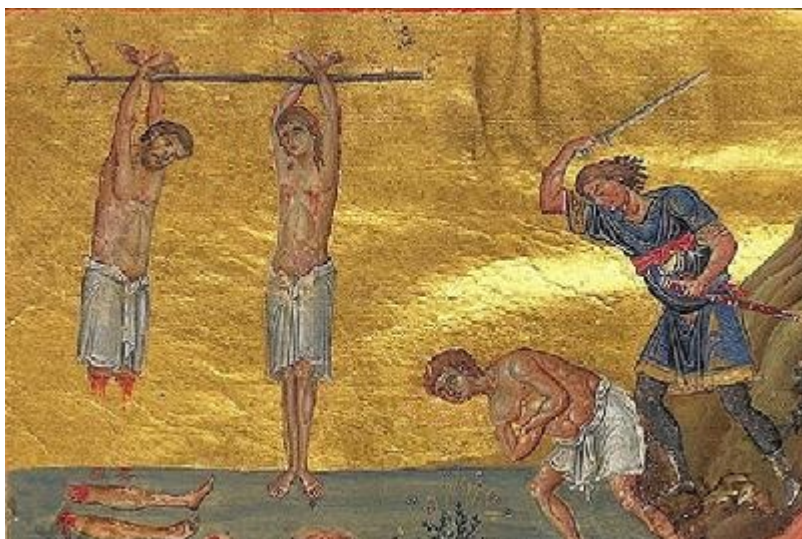

Вяра

20.11 по еретическия, †07 ноември по църковния календар - Св. мъченик Иерон и дружината му. Свв. мъченици Меласип, Касиния и Антонин. Свв. мъченици Авкт, Таврион и Тесалоникия

В памет на светите мъченици Меласип, Касиния и Антонин

(† 363 г.)

Светите мъченици Меласип, съпругата му Касиния и синът им Антонин пострадали при Юлиан Богоотстъпника в град Анкира. Антонин бил хвърлен в тъмница, а Меласип и Касиния били повесени, след

което мъчителите започнали да стържат телата им и да ги горят с огън. На света Касиния отрязали още гърдите, а на свети Меласип отсекли краката до коленете. По време на техните мъчения бил доведен от тъмницата синът им Антонин. Когато видял страданията на родителите си, той започнал да ги облажава и като взел отсечените части от техните тела, ги целунал. В тези жестоки мъчения Меласип и Касиния предали праведните си души на Господа. Тогава Антонин плюл в лицето на Юлиан. Жестокият мъчител заповядал да повесят Антонин на дърво и да стържат тялото му. Счупили му пищялите и привързали тежък камък към нозете му. След това го свалили

от дървото и го положили върху нагорещена желязна решетка. След всичките тези мъчения остригали главата на мъченика, привързали камък на шията му и започнали да го развеждат из града. Като не им стигало това, те го изпратили при военачалника Агрипин, който заповядал да го хвърлят в запалена пещ и след това да го предадат на зверовете, за да бъде разкъсан. Но както при първото, така и при второто мъчение светият останал невредим. Четиридесет юноши, които гледали мъченията му, повярвали в Христа, за което били обезглавени. А свети Антонин положили върху нагорещен железен одър и го били с железни пръти. Но когато и при това светият останал все така невредим, мъчителят заповядал да му отсекаат главата.

Страдание на свети мъченик Иерон и дружината му (III в.)

Родината на свети Иерон била Втора (Велика) Кападокия. Той се родил в град Тиана по време на царуването на императорите Диоклетиан и Максимиан, които били ревностни поклонници на идолите и гонители на християните. Майката на свети Иерон Стратоника била благочестива и богобоязлива жена.

Когато императорите узнали, че жителите на областите Армения и Кападокия отказват да се поклонят на идолите въпреки издадените императорски укази, те след дълги съвещания избрали двама лукави, предани на езичеството, жестоки мъже, Агриколай и Лизий, и изпратили единия в Армения, а другия - в Кападокия. Те им заповядали: първо - да накажат всички християни, които не съгласят да се поклонят на идолите, и второ - да запишат във войската всички мъже и юноши, силни по тяло и способни за военна служба.

Когато пристигнал в Кападокия, Лизий започнал усърдно да търси годни за военна служба мъже. Между другото му донесли и за Иерон като за човек здрав, силен и отличаващ се с особено мъжество. Лизий начаса изпратил войници, за да го доведат при него. Пратениците не го заварили в дома му, защото той бил на работа в полето. Войниците се отправили натам, за да го заловят. Но **свети Иерон, като разбрал, че искат да го вземат на служба във войската, отказал да тръгне с тях. Той смятал, че за християнина е вредно да има общение и да служи заедно с идолопоклонници.**

Воините поискали насила да го вземат със себе си, но разгневеният Иерон взел едно попаднало му подръка дърво и започнал да се отбранява с него. Оказал се толкова по-силен от войниците, че те побягнали, а той се втурнал да ги гони, както лъв гони плячката си. Но разпръснатите от него войници отново се събрали на едно място. Те се срамували един от друг за това, че не само не могли да се справят с един човек, но и били прогонени от него. Войниците се бояли да се върнат с празни ръце при този, който ги бил изпратил. Те си казвали един на друг, че ако се върнат без Иерон не само ще бъдат осмени за това, че един човек ги е победил, но и че ще бъдат жестоко наказани заради страхливостта си. Затова те извикали на помощ другарите си и за втори път тръгнали да заловят свети Иерон. Щом чул за това, той събрал дружина от осемнадесет мъже християни, скрил се заедно с тях в намиращата се наблизо пещера и оттук се отбранявал срещу нападенията на обкръжилите го езичници, които известили своя началник, че Иерон се укрепил заедно с други християни в една пещера и че не могат да го заловят. Началникът им изпратил още войници на помощ и въпреки това те не могли да направят нищо, тъй като от страх пред Иерон никой не се осмелявал да се приближи до входа на пещерата. Тогава началникът изпратил при тях един от приятелите на Иерон на име Кириак. Когато дошъл на мястото, Кириак посъветвал

войниците да се отстранят от пещерата, тъй като Иерон можел, както казвал той, да бъде взет само с кротост и с благо увещание, а по никакъв начин - насила. След като войниците се отстранили, Кириак влязъл при Иерон и започнал да го убеждава да не се съпротивлява на властта и да отиде да се запише на военна служба. С мирните си думи той успокоил Иерон, извел го от пещерата и го отвел в дома му при неговата майка - стара и сляпа вдовица. Майката започнала със силен глас да оплаква сина си, наричала го опора на своята старост и светлина за слепите си очи, жалеейки за това, че се лишава от единственото утешение в своето скръбно вдовство. Междувременно войниците обкръжили Иерон и го принуждавали да тръгне с тях. След като се простил с плачещата си майка, със съседите и познати, които се били събрали там, той взел със себе си един свой родственик на име Виктор и тръгнал към град Мелитин заедно с войниците. Съпровождали го още двама от неговите близки родственици - Матрониан и Антоний и неколцина други единовърци. Пътниците не успели да стигнат до Мелитин преди залез слънце и пренощували на мястото, където ги заварил нощта.

През нощта на блаженият Иерон се явил някакъв човек, облечен в бели дрехи и с кротък и пълен с любов глас му възвестил:

- Благовестя ти спасение, Иероне! Ти вървиш по правия път, тъй като отиваш на подвиг за Небесния Цар и не за погиващата земна слава ще воюваш. Скоро ти ще отидеш при Небесния Цар и ще бъдеш увенчан от Него с чест и слава за своите подвизи.

С тези свои думи явилият се изпълнил сърцето на Иерон с неизказана радост. След това той станал невидим, а Иерон се пробудил и с радост казал на приятелите и сродниците си, които били заедно с него:

- Аз узнах тайната на Божието благоволение към мене и сега вече с радост ще тръгна по пътя, който ми предстои. Само едно е истинското съкровище, едно - истинското наследство, едни са истинските богатства - тези, които са на небесата. А всички земни блага не принасят на своите притежатели никаква полза: "каква полза за човека, ако придобие цял свят, а повреди на душата си?" За мен няма нищо по-скъпо и по-ценно от душата. Достатъчно време от живота си изгубих в служене на суетата, сега отивам при Бога. Само ме смущава - скръбта на моята майка, престарялата и немощна вдовица, която е лишена от зрение и няма помощник и закрилник. Но аз отивам да умра за Христа и на Него, Бащата на сираци и вдовици, ще поверя и своята майка!

При тия думи Иерон се просълзил от жалост към майка си и след това тръгнал по своя път. В Мелитин свети Иерон бил затворен в тъмница заедно с още други тридесет и трима християни. Тук той започнал да убеждава своите другари затворници:

- Послушайте, приятели и братя, моя съвет, който ще ви бъде полезен не в този живот, а в бъдещия! Всички, които се боят от Бога, търсят не земните временни, а бъдещите вечни блага. Вие чухте, че на сутринта ще се опитат да ни заставят да принесем жертви на лъжливите езически богове. Но ние няма да се подчиним, няма да се поклоним на идолите и няма да им принесем жертва! По-добре да принесем хвалебна жертва на истинния наш Бог и да възнесем към Него нашите молитви, та като ги чуе, Той да ни даде сила твърдо и мъжествено да претърпим мъченията и да ни удостои с блажен край!

Тези, които слушали Иерон, единодушно отговорили:

- Сладки като мед са за нас твоите думи! Ти ни съветваш да направим това, което действително е полезно и спасително за нас и всички ние желаем по-добре да умрем за Христа,

отколкото да се поклоним на идолите и да живеем в суета!

Тъмничните стражи известили самия Лизий за това решение на затворниците. На сутринта той заповядал да изведат от тъмницата светите мъченици и да ги доведат на съд при него. Когато ги довели при Лизий, той с гняв ги попитал:

- Кой бяс ви доведе до безумното решение да въстанете против властта и да не се подчинявате на царската заповед да се покланяме на великите богове?

- Ние, разбира се, щяхме да сме безумци и играчка на бесовете - отговорили светиите, - ако бихме въздавали честта, подобаваща единствено на Единия Бог, на дървените и каменните изделия на човешките ръце. Но сега постъпваме мъдро, защото се покланяме на Твореца на всичко, Който създаде небето и земята със Словото Си и ги изведе от небитие в битие с "Духа на устата" Си.

В това време един от присъстващите в съда посочил свети Иерон на Лизий и казал:

- Ето кой се съпротивляваше на твоите пратеници и всичко, за което ти чу, е именно негово дело.

Лизий погледнал към Иерон и го попитал откъде е родом. След като светецът назовал своето отечество и своя роден град, Лизий отново го попитал:

- Ти ли си този, който се възпротиви на царската заповед, надявайки се на телесната си сила, и нанесе побой на изпратените за тебе войници?

- Да, аз! - смело отговорил мъжественият Иерон. - **“Аз ли да не мразя ония, които ... мразят” моя Господ и да не се гнуся от Неговите врагове! “С пълна омраза ги мразя: те ми са врагове”. Затова и побой им нанесох, и ги гоних**

като страхливи зайци.

Като чул тия думи, Лизий се разгневил и без да отдаде дължимото на храбростта и силата на Иерон, го порицал за непокорността му:

- Твоето безумие те доведе до такава дързост, че ти не се подчини на царската заповед, не се покори и на моето нареждане и преби изпратените от нас. Затова аз заповядвам да отсекаат до лакътя твоята дръзка ръка, която служи на безумната ти глава.

И веднага отсекли ръката на свети Иерон, а останалите светии по заповед на мъчителя били безпощадно в продължение на дълго време. След това отново ги хвърлили в тъмницата. Там те благодарили на Бога, Който ги сподобил да понесат такива мъки за Неговото свято име. Но един от тях, споменатият Виктор - родственикът на Иерон, като изнемогнал от побоя и се уплашил от очакващите ги още по-страшни мъчения, тайно извикал при себе си чиновника, който водел списъка на заловените и предаваните на мъчения християни. Унижавайки се, той помолил чиновника да зачеркне неговото име от списъка с имената на затворниците, страдащи за Христа, при което му обещал да му подари за това един имот. Подкупен от обещания му подарък, чиновникът изпълнил молбата на Виктор; изличил името му от списъка и през нощта го пуснал от тъмницата на свобода. Но Виктор, малко след като излязъл от тъмницата, умрял и по този начин се лишил и от богатство, и от живот, и от мъченическия венец.

Когато настъпило утрото, свети Иерон узнал за случилото се и изпълнен с безкрайна мъка, гръмко заридал за своя сродник:

- Уви, Виктор! Какво направи ти? О, за каква скъпа цена се откупи! Защо сам се предаде в ръцете на врага? Защо предпочете позора на бягството пред венеца на славата? Защо

се лиши от вечния заради временния живот? Защо временното облекчение постави по-горе от радостта, която не ще има край? О, как те уплашиха краткотрайните страдания от незначителните рани, които са нищо в сравнение с вечните мъки, които те очакват според Божия съд!

След като оплакал така отпадналия от мъченическия лик, свети Иерон повикал при себе си двамата си сродници Антоний и Матрониан и им казал:

- Чуйте моята последна воля и като се върнете оттук, я изпълнете. Моето имущество, което се намира в Писидия, оставям на сестра си Теотимия, та тя, като получава от него нужното препитание, да извършва помен за мен в деня на моята смърт. А цялото си останало имущество оставям на майка си, тъй като тя е вдовица и сама. Предайте също и моята отсечена ръка и ѝ кажете писмено да помоли началника на град Анкира - знатния сановник Рустик - да даде къща във Вадисан, където да бъде занесена и ръката ми.

След като оставил завещанието си на своите сродници, блаженият Иерон спокойно зачакал мъченическия си край. И ето - на петия ден Лизий отново седнал на съдийското място и като извикал светиите, започнал да ги принуждава да се поклонят на идолите. Той дълго се стараел и с ласки, и със заплахи да ги отвърне от Христа, но усилията му останали напразни. Тогава заповядал отначало да ги бият безпощадно с тояги, а след това ги осъдил на посичане с меч. След много и жестоки мъчения, светите мъченици били осъдени на смърт. Предвождани от блажения Иерон, те запели по пътя към мястото на наказанието думите на псалома: "Блажени непорочните в пътя си, които ходят по закона Господен". Когато пристигнали на мястото на наказанието, те преклонили колене и се помолили на Господа:

- Господи Иисусе Христе, приеми нашите души!

А след това светите им глави били отсечени с меч.

Антоний и Матрониан се обърнали към Лизий с молба да им позволи да вземат тялото на своя сродник Иерон. Тъй като Лизий им отказал, те го помолили да им даде поне отсечената глава на Иерон. А той им отговорил, че ще им даде главата, само ако му дадат в замяна толкова злато, колкото е тежестта ѝ. Антоний и Матрониан много се натъжили, понеже нямали толкова много злато, въпреки че честната глава на мъченика несъмнено била несравнимо по-ценна от всякакво злато. Тогава Бог вложил в сърцето на един богат и знатен мъж на име Хризатий да даде откупа за главата на светия мъченик Иерон. Той дал на Лизий толкова злато, колкото тежала главата и като я взел, с почит я пазел в дома си.

Користолюбивият Лизий започнал тогава да издирва и отсечената ръка на светия мъченик, разчитайки и за нея да получи злато. Но като узнали за това, Антоний и Матрониан побързали през една нощ да избягат в родината си, като отнесли със себе си светата ръка. Тялото пък на мъченика заедно с телата на останалите свети мъченици, които били обезглавени с него, били прибрани тайно от християните и погребани на скрито място. А споменатите братя занесли ръката на свети Иерон на неговата майка Стратоника. Майката взела отсечената заради Христа ръка на своя възлюбен син, умила я със сълзите си и я прегръщала с майчинска любов. Радвайки се за сина си и в същото време отдавайки се на естествената си скръб, тя със сълзи говорела:

- Любими мой сине, когото аз родих жив и здрав! Сега у мен е само една малка част от твоето мъртво тяло, но толкова по-голяма скръб предизвиква тя в мене. Уви, сине мой! Родих те в болки, отгледах те в трудове, като се надявах да имам в тебе опора в старостта си, подкрепа в болестта и утешение в скърбите. А вместо това се лиших от тебе, светлина на моите слепи очи! Но защо плача, когато трябва да се веселя и да се

радвам за това, че съм майка на мъченик, че съм отдала плода на утробата си на Бога, че ти, любими сине, умря не така, както обикновено умират хората. Та нали мъченическата смърт, с каквато умря ти, води към много и велики блага! Но като си отиде, не ме изоставяй съвсем, сине мой, и в молитвите си се застъпвай за мене пред Господа, за Когото ти проля своята кръв, та Той и мен по-скоро да освободи от този многотруден и пълен с всякакви беди живот!

След това Стратоника положила ръката на светия мъченик на това място, което сам той благоволил да посочи, и привела в изпълнение всичко завещано от него. А Хризатий, който дал откупа за главата на свети Иерон, след известно време построил църква на мястото, където били посечени светите мъченици, и положил в нея главата на мъченика, прославяйки Светата Троица.

Тропарь мучеников

глас 4

Мученицы Твои, Господи,/ во страданиях своих венцы
прияша нетленные от Тебе, Бога нашего,/ имуще бо крепость
Твою,/ мучителей низложиша,/ сокрушиша и демонов
немощныя дерзости. / Тех молитвами// спаси души наша.

Кондак мучеников

глас 8

Лик мученический ясен, полк светоносен,/ сошед к нам
разумно,/ Церковь днесь просветил есть чудными зарями. /
Темже, празднующе честную память их,/ просим от Тебе,
Спасе наш:/ тех молитвами от бед избави нас,// да поем Ти:
аллилуия.

(Лъчезарен мъченически лик, светоносен полк, дошъл при

*нас, разумно е просветил днес църквата с чудни зари.
Затова, празнувайки тяхната честна памет, Те молим,
Спасе наш, по техните молитви ни избави от беди, за да Ти
пеем: алилуия.)*

В памет на светите мъченици Авкт, Таврион и Тесалоникия

(† 739 г.)

Светата мъченица Тесалоникия била дъщеря на един езически жрец. Когато узнала за християнската вяра, тя се кръстила и станала истинска християнка, така че независимо от принужденията на своя баща да се отрече от Христа и да се поклони на идолите, тя не го послушала. Заради това нечестивият ѝ баща я съблякъл и я бил с тояга така силно, че ѝ счупил ребрата. След това той я изгонил от дома си и я лишил от наследство, и тя била принудена да живее вън от града със съвсем оскъдни средства, които давала майка ѝ. Когато узнали за тази постъпка на жреца, двама мъже - Авкт и Таврион - започнали да го укоряват. А той отишъл при началника на тази страна и му донесъл, че те се застъпват за света Тесалоникия. Заради изповядването на Христа началникът ги предал на мъчения. Били ги с камъни, хвърлили ги в огън и накрая, като ги свързали заедно, ги хвърлили в едно езеро, но светите мъже останали невредими. Тогава ги посекли с меч. Тесалоникия също била предадена на мъчения, заради Христовото изповедание. От тях тя и починала. Тялото ѝ било погребано с чест в Амфипол заедно със светите мъченици Авкт и Таврион.

Тропарь мученикам Авкту и Тавриону

глас 4

Тавриѡн сла́вный и Авкт дѣ́вный,/ ѡ́гневи протѣ́вистася и
всем ѣ́нем кáзнем,/ моли́твами возмога́юща;/ та ѹ́бо моле́нием
сердцá похваля́юще,/ ве́рою пресвяту́ю и честну́ю па́мьять ё́ю
соверши́м,// ду́шам просвещѣ́ние почерпа́юща.

ЧЕТИ-МИНЕНТЕ

{{_LINK1_}}